

סימן קפו

א. [א] אשה שיש לה וסת קבוע אינה צריכה בדיקה כלל לא לפני תשמיש ולא לאחר תשמיש, ואדרבה אין לה לבדוק בפני בעלה בשעת תשמיש כדי שלא יהא לבו נוקפו. [ב] והרמב"ם ז"ל מצריך לבדוק אחר תשמיש היא בעד אחד והוא בעד אחר ולראות בהם שמא ראתה דם בשעת תשמיש, ולדעתו הצנועות בודקות עצמן אף קודם תשמיש. הגה: והסברא ראשונה היא עיקר, וכן נהגו. (רוקח והגהות מימוניות ורוב המורים).

סעיף א

[א] אשה שיש לה וסת קבוע אינה צריכה בדיקה כלל וכו'. כהקדמה לסימן זה יש להקדים את דברי הגמ' בנדה (יא:) אמר שמואל כל לבעלה אינה צריכה בדיקה בין אם יש לה וסת ובין אם אין לה וסת, וכל הצורך בבדיקה זהו דוקא באופן שהיא עסוקה בטהרות שאז צריכה בדיקה לפני תשמיש אף לבעלה מיגו שצריכה לבדוק עצמה לטהרות לאחר תשמיש.

עוד מבואר (שם יב.) דאשה שאין לה וסת, לדעת ר"מ תצא בלא כתובה. ולדעת ר' חנינא בן אנטיגנוס העדים שהיא בודקת בהם את עצמה, הם אלו שמתקנים אותה והם אלו שמקלקלים אותה דהכל תלוי בהם, דאם יצא נקי תהא מותרת לבעלה, ואם יצא טמא תהא אסורה לבעלה. ופסק שמואל הלכה כדעת ר' חנינא בן אנטיגנוס. ומקשה הגמ' דהא שמואל

ס"ל דכל שעסוקה בטהרות צריכה לבדוק את עצמה לבעלה מיגו שצריכה בדיקה לטהרות, אבל כל שלא עסוקה בטהרות אינה צריכה בדיקה לבעלה, וכיצד פסק כר' חנינא דהעדים הם אלו שמתקנים אותה. ומתרתת הגמ' שמי ששנה את המימרא הראשונה של שמואל לא שנה את המימרא השניה של שמואל. ובתירוץ הגמ' הביא רש"י שני פירושים. א. דלעולם איירי שעסוקה בטהרות ואין מח' בדעת שמואל אלא כל אחד אמר את דבריו על מקרה אחר. ב. דלעולם איירי שלא עסקה בטהרות ונחלקו בדעת שמואל אם צריכה בדיקה לבעלה או לא.

שיטת הרי"ף וביאורו

ולמעשה נמצא דפסקו כדעת ר' חנינא וכמבואר ברי"ף בכתובות (סוף פרק אלמנה ניוזנת ומובא גם במסכת נדה בהלכותיו), ולפ"ז